

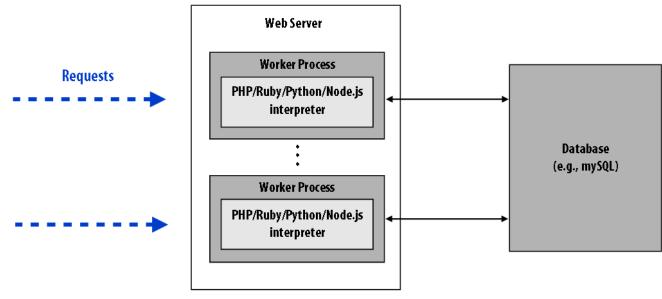
Spletne tehnologije

Pregled back-end spletnih rešitev

Niko Lukač

Uvod: tipična strežniška aplikacija danes...

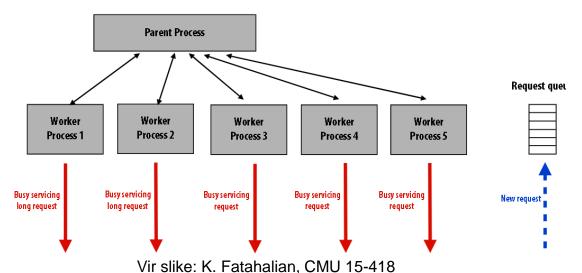
- Strežniške aplikacije so lahko statične ali dinamične, v odvisnosti od vsebine ki jo ponujajo
 odjemalcem. V realnosti za spletne aplikacije velikokrat koriščamo oba tipa strežniških aplikacij.
- Dinamične strežniške aplikacije nudijo aplikacijski programski vmesnik (API) do backend funkcionalnosti, pri čemer jih vedno več uporablja programski arhitekturni stil REST (Representational state transfer (REST))

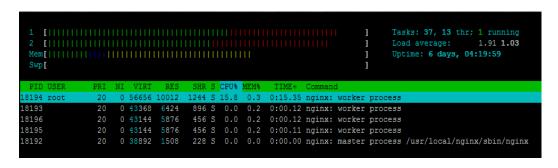

Vir slike: K. Fatahalian, CMU 15-418

Uvod: samodejni strežnik za statične podatke

- Tipični statični podatki: slike, dokumenti, tekst, video, audio, itd.
- Znani predstavniki: Apache, Nginx, lighttpd, IIS
- Uporaba paralelizma:
 - Maksimiziramo izkoriščanje CPE
 - Minimiziramo latenco (povprečni čas procesiranja zahtevka v ms)
- Zakaj dani strežniški aplikaciji kot sta npr. Nginx in Apache uporabljata procese namesto večnitnost za razdelitev bremena vhodnih zahtevkov (requests)?
 - Varnost: ne želimo, da ena nit zruši strežnik.
 - Omogočamo tudi klic zunanjih knjižnic, ki niso threadsafe.
 - Robustnost do uhajanja pomnilnika.

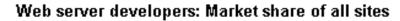

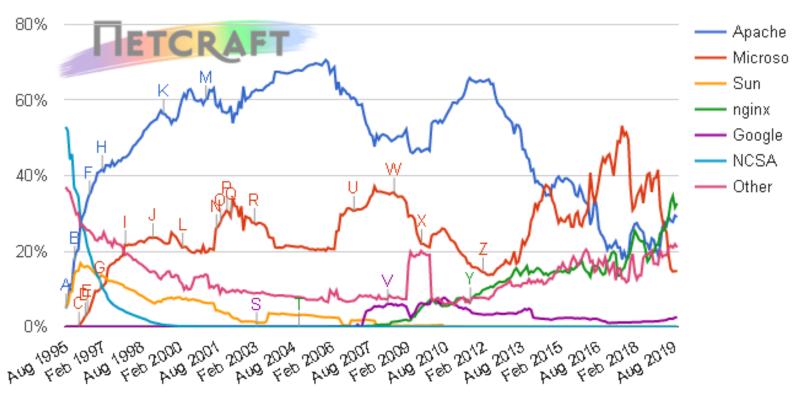
Uvod: dinamična strežniška aplikacija

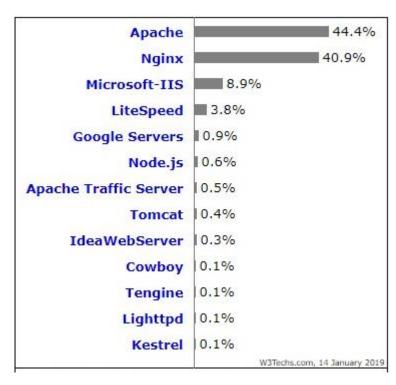
- V "starih časih": CGI (common gateway interface) funkcionalnost preko Nginx, Apache, Lighttpd itd., kjer smo klicali zunanje interpreterje (npr. za PHP) slabosti?
- Danes: Node.js, .NET core, PHP/Hack HHVM, Django, Java Spring
- Zakaj se je Node.js (npr. z express-js) dobro obnesel v industriji ?
 - Uporabljamo JS za kodiranje backend (enako kot za frontend)
 - JS nam omogoča veliko različnih modulov (knjižnic) za hitro integracijo (npm)
 - Performansa: uporabljamo vse optimizacije, ki jih nudi V8 JS pogon (smo že spoznali), asinhrono dogodkovno delovanje (event-driven), npr. v starejših PHP ver. imamo le sinhrono procesiranje dogodkov (PHP 8 JIT dobro rešuje..)
 - Dobra podpora za grajenje RESTful aplikacij z uporabo JSON (enostavna integracija v JS objekte)
 - Limitacije: v osnovi single-core procesiranje (sicer obstajajo rešitve z Worker niti)

Uvod: katere strežniške aplikacije uporabljamo danes?

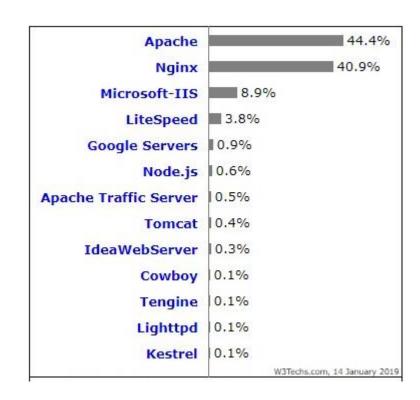

Zakaj takšna situacija?

Uvod: katere strežniške aplikacije uporabljamo danes?

- Zakaj takšna situacija?
 - Veliko spletnih stranih uporablja kompletne rešitve (npr. WordPress uporablja PHP), kjer se običajno uporablja Apache ali Nginx strežnik v ozadju
 - Večino prometa na spletu so statične datoteke (audio, video, itd.) za kar so strežniki za statične vsebine (npr. Nginx) bolj primerni
 - Google ima svoje lastne strežnike in prevzema skoraj 1% vseh strežnikov na internetu (spomnimo, da sta google.com in youtube.com najbolj iskani strani na svetu)
 - Večjo zaupanje starejšim rešitvam (Apache, Nginx), ki so že "preživeli" velik del napadov in so zato robustnejši ter že bili testirani v različnih okoljih. Npr. Apache tudi podpira ogromno "modulov", ki razširijo funkcionalnost spletnih strani – slabost: "debelina".
 - IIS je privzet strežnik za MS strežniški OS, omogoča enostavno konfiguracijo in uporabo napram odprtim UNIX rešitvam (npr. Apache ima lahko konfiguracijo z več sto vrstic)

- REST (Representational state transfer) je programski arhitekturni stil, ki se lahko
 uporablja pri HTTP komunikaciji (govorimo HTTP REST).
- Spletna aplikacija je RESTful, če podpira REST
- Klasična rešitev za grajenje API vaše strežniške storitve/aplikacije
- V HTTP REST so viri/resursi navedeni z URI, pri čemer imamo hierarhijo dostopa
- Klasične akcije preko HTTP zahtevkov ?
- Odjemalci poskrbijo za pravilno dostopanje do virov, vsaka REST poizvedba je neodvisna od ostalih (stateless)
- Alternative HTTP REST?

- REST (Representational state transfer) je programski arhitekturni stil, ki se lahko
 uporablja pri HTTP komunikaciji (govorimo HTTP REST).
- Spletna aplikacija je RESTful, če podpira REST
- Klasična rešitev za grajenje API vaše strežniške storitve/aplikacije
- V HTTP REST so viri/resursi navedeni z URI, pri čemer imamo hierarhijo dostopa
- Klasične akcije preko HTTP zahtevkov: GET (branje vira), POST (kreiranje), PUT (posodabljanje), DELETE (brisanje)
- Odjemalci poskrbijo za pravilno dostopanje do virov, vsaka REST poizvedba je neodvisna od ostalih (stateless)
- Alternative HTTP REST: SOAP, XML-RPC (v tem primeru nimamo URI-jev)

REST tipično uporabljamo kot CRUD (Create Read Update Delete), REST podpira še širše funkcionalnosti (npr. Hypermedia as the Engine of Application State, HATEOAS)

Uporaba poizvedbeni niz (query string) – klasični način je še vedno dovoljen, le z a PUT http://dog-db/api/dogs/3

nastavljanje ali iskanje atributov resursa

HTTP command	Database operation	/dogs	/dogs/3
GET	<u>R</u> ead	List all dogs	Get dog details
POST	<u>C</u> reate	Create new dog	-
PUT	<u>U</u> pdate	-	Update detail/s
DELETE	<u>D</u> elete	Delete all dogs	Delete this dog

```
id:3,
 name:"Fifi",
  dob: "2009-05-21",
  type: "poodle",
GET http://dog-db.com/api/dogs/3
 id:3,
 name: "Spot",
 dob: "2009-05-21",
 type: "spaniel",
 photo: "http://dog-db/images/...
```

name=Fifi&type=poodle

- Slaba praksa REST (npr. Twitter API):
 - POST statuses/destroy/:id
 - GET statuses/show/:id
 - POST direct_messages/new
- Boljši način (**simplifikacija**):
 - DELETE status/:id
 - GET status/:id
 - POST direct_message ali PUT direct_message/:id

Skaliranje strežniške aplikacije ?

- Namen?
 - Več procesorske moči ?
 - Več pomnilnika ?
 - Znižamo latenco ?
 - Povečamo prepustnost ?
- Običajno želimo vse dane pohitritve
- Vertikalno skaliranje:
 - **–** ???
- Horizontalno skaliranje:
 - \$55.

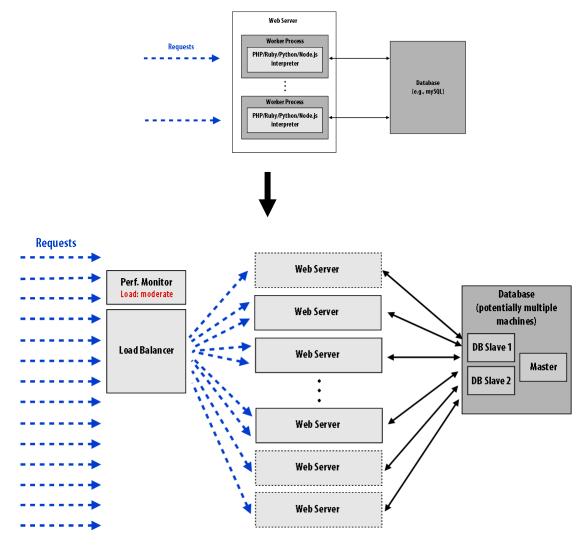
Skaliranje strežniške aplikacije ?

- Namen?
 - Več procesorske moči ?
 - Več pomnilnika ?
 - Znižamo latenco ?
 - Povečamo prepustnost ?
- Običajno želimo vse dane pohitritve
- Vertikalno skaliranje:
 - + CPU, + RAM, itd
- Horizontalno skaliranje:
 - Več strežniške strojne opreme

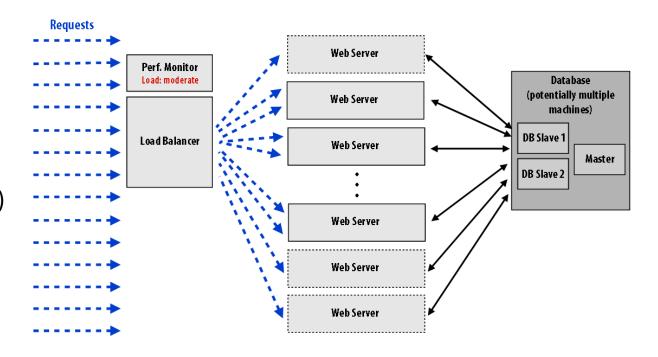
Moderne tehnike skaliranja

- Danes lahko vertikalno in horizontalno skaliranje učinkovito počnemo virtualno s pomočjo oblačnih storitev (npr. AWS).
- V vsakem primeru moramo iz programskega in strojnega nivoja razmislit o topologiji "lokalnega omrežja", ki definira spletno aplikacijo, ki jo skaliramo
- Potrebno se je zavedat različnih strategij skaliranja
 - Uravnoteženje prometa (load balancing)
 - Predpomnenje (caching)
 - CDN (content based distribution) in DNS

Uravnoteženje bremena (load balancing)

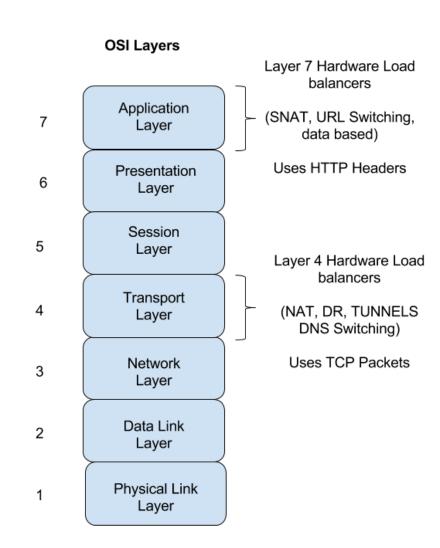
- Breme razdelimo na več neodvisnih strežnikov
- Različne strategije uravnoteženja kateri strežnik izberemo za procesiranje poizvedbe?:
 - Round robin (krožna vrsta)
 - Weighted round robin (utežena krožna vrsta, uteži so lahko različne prioritete)
 - Least connection (najmanj povezav)
 - Least response time (najbolj odziven latenca)
 - Least bandwidth (najmanj obremenjen, npr. glede porabe mrežnega prometa)
 - IP hash (iz IP odjemalca izračunamo sekljalno funkcijo ter tako izberemo strežnik)

Vir slike: K. Fatahalian, CMU 15-418

Load balancing strategije

- Load balancing lahko uvedemo na različnem mrežnem sloju (če upoštevamo npr. OSI mrežne sloje).
- Na katerih dveh slojih se običajno izvaja load balancing pri spletnih aplikacijah ?
 - Sloj 7: HTTP
 - Sloj 4: TCP
- Load balancing na HTTP:
 - Izkoriščamo REST način naslavjanja GET zahtevkov
 - Možno filtriranje glede vsebine & glave ali seje (npr. z regularnimi izrazi), seja bo persistirala
 - Počasnejše od load balancing na TCP paketkih

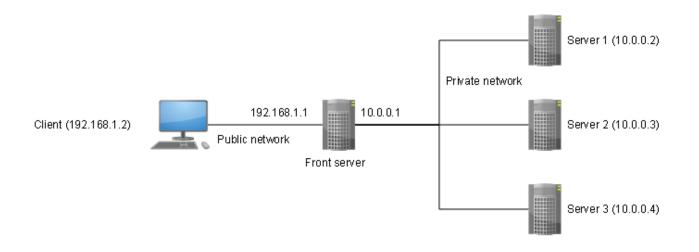

Load balancing rešitve

Primer HTTP load balancing z NGINX Plus (komercialna razširitev):

- https://nginx.org/en/docs/http/load_balancing.html
- Še na TCP nivoju: https://docs.nginx.com/nginx/admin-guide/load-balancer/tcp-udp-load-balancer/
- Na TCP nivoju lahko tudi uporabljamo npr. znano rešitev kot je iptables, nftables, itd. (UNIX)
 - Izkoriščamo virtualno omrežje (NAT network address translation), paketkom menjamo IP destinacije

PACKET RECEIVED		PACKET FORWARDED
	1	
IP PACKET	1	IP PACKET
1	1	1
SRC: 192.168.1.2	1	SRC: 192.168.1.2
DST: 192.168.1.1	1	DST: 10.0.0.2
TOP PACKET	=(DNAT)=>	TCP PACKET
DPORT: 27017		DPORT: 1234
SPORT: 23456		SPORT: 23456
DATA		DATA
	1	
	1	

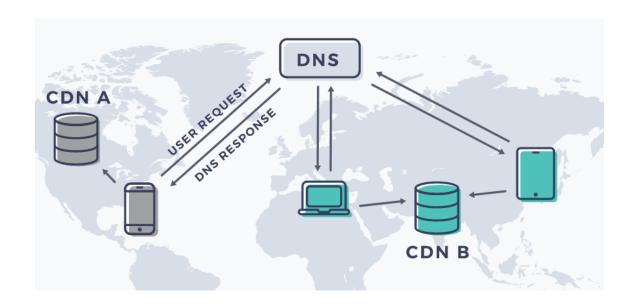
Load balancing z Linux iptables (primer)

- 1. Postavimo **DNAT** pravilo, ki preusmeri promet iz vhodne strežnika na interne strežnike
- 2. Redirekcija (**DNAT->SNAT**), pri čemer uporabimo strategijo round robin (primer za redirekcijo na strežnik 10.0.0.2):
 - iptables -A PREROUTING -t nat -p tcp -d 192.168.1.1 --dport 27017 -m statistic --mode nth --every
 3 --packet 0 -j DNAT --to-destination 10.0.0.2:80

PACKET RECEIVED		PACKET FORWARDED
IP PACKET	IP PACKET	IP PACKET
1	1	1
SRC: 192.168.1.2	SRC: 192.168.1.2	SRC: 10.0.0.1
DST: 192.168.1.1	DST: 10.0.0.2	DST: 10.0.0.2
TCP PACKET =(DNA	T)=>	AT)=>
DPORT: 27017	DPORT: 1234	DPORT: 1234
SPORT: 23456	SPORT: 23456	SPORT: 38921
DATA	DATA	DATA

Content delivery network in DNS

- Na DNS (domain name service) nivoju domene ali poddomene nastavimo več različnih IP naslovov, ki so geografsko različno porazdeljeni.
- DNS protokol omogoča, da bo odjemalec dobil IP najbližjega geografsko nahajočega strežnika – s tem težimo k zmanjšanju latence (spomnimo ping!)
 - Ti. izraz geographic balancing
- Odprtokodne rešitve:
 - Powerdns
- Znani ponudniki storitev:
 - Cloudflare
 - Amazon CloudFront
 - Google

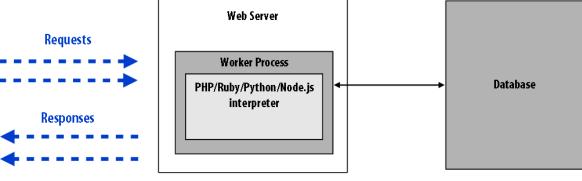
Content delivery network in DNS

- Kako pa DNS strežnik ve kje se geografsko nahaja nek IP?
- Traceroute: vemo iz katerega segmenta (avtonomnega Sistema) internet omrežja komuniciramo, ter zakasnitvene čase. Pri tem se lahko uporabijo BGP usmerjevalne tabele.
- Geografska baze IP naslovov (velikokrat dobimo z whois poizvedbo nad IP) vodijo znane organizacije za dodeljevanje IP naslovov:
 - African Network Information Centre (AfriNIC)
 - American Registry for Internet Numbers (ARIN)
 - Asia-Pacific Network Information Centre (APNIC)
 - Latin American and Caribbean Internet Address Registry (LACNIC)
 - RIPE Network Coordination Centre (RIPE NCC)

Predpomnenje (caching)

Spomnimo klasično delovanje dinamičnih strani, ki pretakajo podatke preko podatkovne baze (npr.

MongoDB ali MySQL)

Vir slike: K. Fatahalian, CMU 15-418

- Predpomenenje nam omogoča začasno hranjenje rezultatov poizvedb, kar nam omogoča pohitreni
 dostop ob naslednji uporabi (v primeru kompleksnih poizvedb je še to posebej pomembno)
- Primer tipične PHP kode:

```
$query = "SELECT * FROM users WHERE username='kayvonf';
$user = mysql_fetch_array(mysql_query($userquery));
echo "<div>" . $user['FirstName'] . " " . $user['LastName'] . "</div>";
```

Memcached

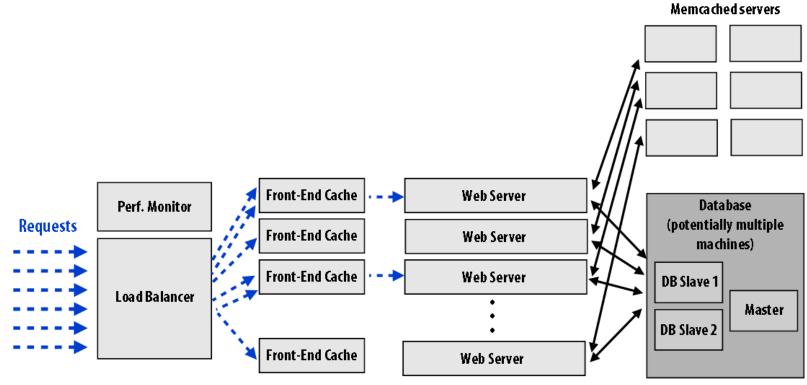
- Znana rešitev za predpomenenje (v C-ju), **simplificirana uporaba** ter podprost v vseh dinamičnih jezikih za grajenje spletnih aplikacij.
- Agnostičnost glede vrste poizvedbe vsebina se smatra kot tekstovna ali binarna.
- Za delovanje je potrebno zagnat ločen memcached strežnik (praviloma virtualni), ki
 uporablja TCP ali UDP protokol za komunikacijo
- Deluje na principu sekljalne tabele (hash table oz. key-value store), kjer posamezni
 objekt določa ključ (npr. poizvedbo) in vrednost rezultat predpomnenja
- Tipični primer uporabe memcached:

```
userid = $_SESSION['userid'];
check if memcache->get(userid) retrieves a valid user object
if not:
    make expensive database query
    add resulting object into cache with memcache->put()
    (so future requests involving this user can skip the query)
continue with request processing logic
```


Memcached

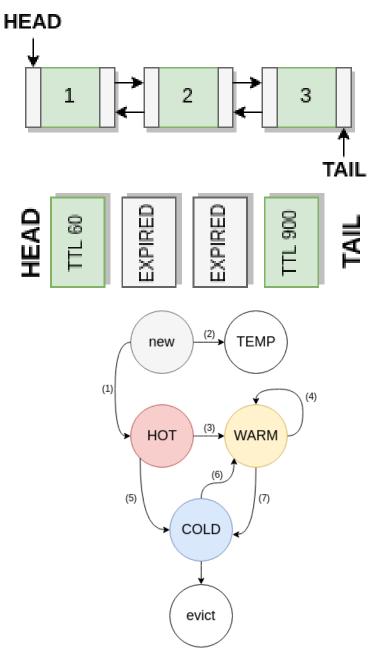
- Za doseganje višje skalabilnosti lahko uporabimo več Memcached strežnikov ter balanciramo breme med njimi.
- Predpomenenje je tudi koristno za statične datoteke, ki jih pošiljamo na frontend.

Vir slike: K. Fatahalian, CMU 15-418

Memcached - LRU

- Interno Memcached uporablja LRU (Least recently used) pomnilniški seznam, tako da se starejši objekti sčasoma pobrišejo (sicer bi lahko porabili preveč pomnilnika za doseganje predpomnenja, tipično predpomnimo cca. 5% od vseh možnih poizvedb)
- LRU je implementiran kot dvojno povezan seznam, nove objekti gredo na začetek seznama, starejši se brišejo na repu seznama.
- Brisanje se doseže v primeru: namernega brisanja, prepisanja, pretekel določen čas (TTL, privzeto 0=neskončno), ali pa pride do primankovanja pomnilnika
- Memcached dodatno uporablja ti. segmentiran LRU, kjer se objekti označijo za vroče, tople ali mrzle glede frekvenčnosti uporabe (uporabimo 3 LRU sezname).

Memcached - LRU

Primer interne implementacije Memcached objekta (v C-ju):

```
typedef struct _stritem {
   /* Protected by LRU locks */
   struct _stritem *next;
   struct _stritem *prev;
   /* Rest are protected by an item lock */
   struct _stritem *h_next;
                             /* hash chain next */
   rel_time_t
                   time:
                              /* least recent access */
   rel_time_t
                             /* expire time */
                   exptime;
                              /* size of data */
   int
                   nbytes;
   unsigned short refcount:
                              /* length of flags-and-length string */
   uint8_t
                 nsuffix;
   uint8_t it_flags; /* ITEM_* above */
   uint8_t slabs_clsid;/* which slab class we're in */
                              /* key length, w/terminating null and padding */
   uint8 t
   /* this odd type prevents type-punning issues when we do
    * the little shuffle to save space when not using CAS. */
   union {
... // scr: cas
       char end; // scr: flexible array member indicating the item header "end"
   } data[];
   /* if it_flags & ITEM_CAS we have 8 bytes CAS */
   /* then null-terminated key */
   /* then " flags length\r\n" (no terminating null) */
   /* then data with terminating \r\n (no terminating null; it's binary!) */
} item;
```

Redis

- Redis (remote dictionary server), implementiran v C-ju, je glavni konkurent
 Memcached, ki omogoča več funkcionalnosti za predpomnenje.
- Za razliko od Memcached LRU se uporablja LFU (Least frequently used)
- Ukazi: https://redis.io/commands

	Memcached	Redis
(multi)get	✓	✓
(multi)set	✓	✓
incr/decr	✓	✓
delete	✓	✓
Expiration	✓	✓
prepend/append	✓	
Range Queries		✓
Data Types!		✓
Persistence	(sorta)	✓
Multi-Threaded	✓	
Replication	(sorta)	✓

Skalabilnost v praksi

- Primer Facebook (CDN geo balancing -> load-balancing + memcached):
 - Zaradi performančnih vidikov predpomenenje statičnih datotek za frontend ne zahteva sinhronizacije seje itd., možne povezave od zunaj

Page URL:

https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10151325164543897 & set=a.10150275074093897.338852.722973896 & type=1 & the attention of the context of the contex

Image source URL:

https://sphotos-a.xx.fbcdn.net/hphotos-prn1/522152_10151325164543897_1133820438_n.jpg

Geo balancing strežnik xx

memcaced strežnik za slike prn1

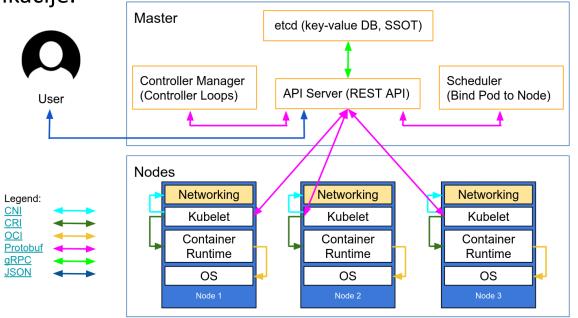
Skalabilnost v oblaku?

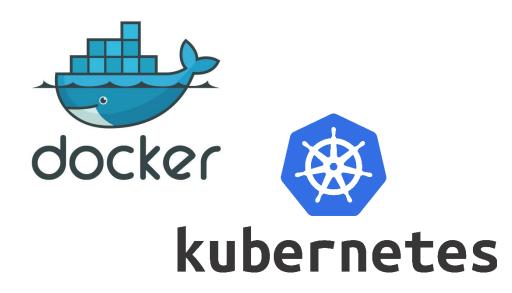
• Elastičnost (elastic web): npr. Docker lahka (lightweight) virtualizacija (na eni ali več fizičnih ali virtualnih strežnikih)

Uporabimo npr. odprtokodno rešitev Kubernetes za doseganje visoke skalabilnosti

Podprta rešitev npr. v DigitalOcean in AWS. Lažje prilagajanje dinamični obremenitvi spletne

aplikacije.

Vir slike: kubernetes.io

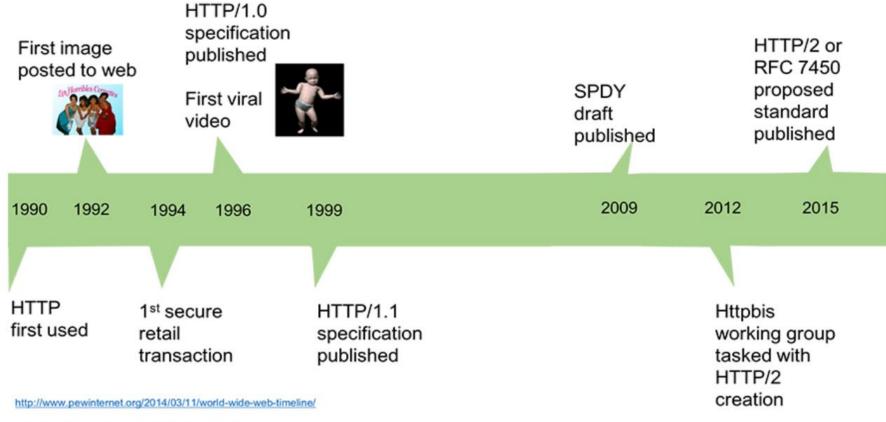
Latenca VS prepustnost (throughput)

- TechEmpower benchmarks: https://www.techempower.com/benchmarks/
 - Sistemski nivo dogodkov za mrežne vtičnike (sockets): npr. Linux Epoll VS Microsoft IOCP

Moderni "HTTP" protokoli?

Kratka zgodovina...

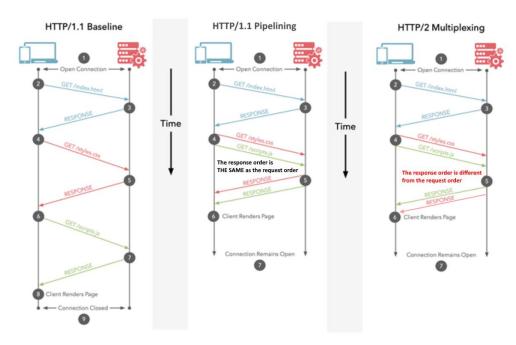

http://www.cnet.com/news/e-commerce-turns-10/

HTTP 2.0 vs HTTP 1.1

- Demo: https://imagekit.io/demo/http2-vs-http1
- HTTP/1.1 pipelining:
 - Slabosti ?

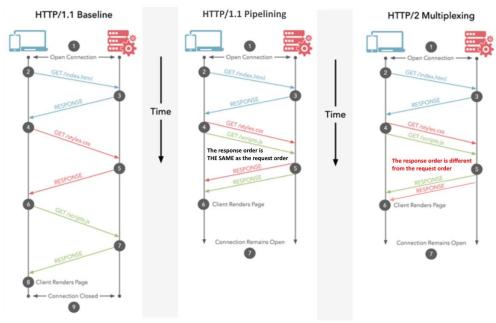
- HTTP/2.0 multiplexing:
 - Prednosti ?

HTTP 2.0 vs HTTP 1.1

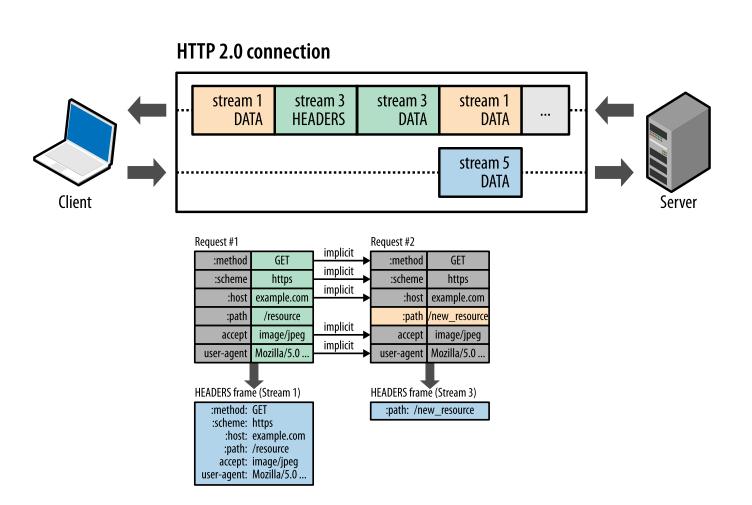
- Demo: https://imagekit.io/demo/http2-vs-http1
- HTTP/1.1 pipelining:
 - Slabosti ? first-in-first-out
 - Potrebno več TCP povezav

- HTTP/2.0 multiplexing:
 - Prednosti ? asinhronost in 1 TCP povezava

HTTP 2.0 podatkovni tokovi (streams)

- Binarni okvirji vsebujejo glavo in/ali telo HTTP zahtekov. En podatkovni tok (stream) ima lahko več okvirjev.
- Asinhrono + bidirektno
- Podpora tudi PUSH mehanizma
- Huffmanovo kodiranje glave zahtevkov in
- Reduciranje podvojenih metapodatkov
- Danes podpira cca. 50% od top
 10 mil. spletnih strani
- Prioritetna lestvica tokov ?

Websockets

- Full-duplex protokol (2010), ki je bil razvit namenoma za realnočasovne front-end aplikacije. Lahko deluje istočasno preko obstoječe HTTP povezave.
- Inicializacija (handshake):

```
GET /chat HTTP/1.1

Host: server.example.com

Upgrade: websocket

Connection: Upgrade

Sec-WebSocket-Key: x3JJHMbDL1EzLkh9GBhXDw==

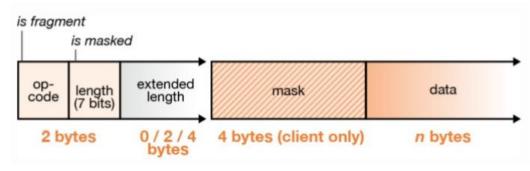
Sec-WebSocket-Protocol: chat, superchat

Sec-WebSocket-Version: 13

Origin: http://example.com
```

```
HTTP/1.1 101 Switching Protocols
Upgrade: websocket
Connection: Upgrade
Sec-WebSocket-Accept: HSmrc0sMlYUkAGmm50PpG2HaGWk=Sec-WebSocket-Protocol: chat
```

- Možen binarni prenos. Vsebina se prenaša v okvirjih:
 - Zakaj maskiramo podatke?

Websockets

- Full-duplex protokol (2010), ki je bil razvit namenoma za realnočasovne front-end aplikacije. Lahko deluje istočasno preko obstoječe HTTP povezave.
- Inicializacija (handshake):

```
GET /chat HTTP/1.1

Host: server.example.com

Upgrade: websocket

Connection: Upgrade

Sec-WebSocket-Key: x3JJHMbDL1EzLkh9GBhXDw==

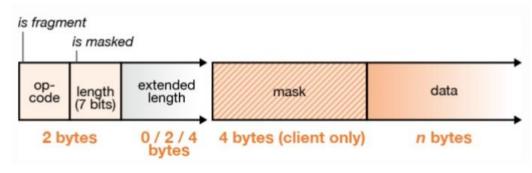
Sec-WebSocket-Protocol: chat, superchat

Sec-WebSocket-Version: 13

Origin: http://example.com
```

```
HTTP/1.1 101 Switching Protocols
Upgrade: websocket
Connection: Upgrade
Sec-WebSocket-Accept: HSmrc0sMlYUkAGmm50PpG2HaGWk=Sec-WebSocket-Protocol: chat
```

- Možen binarni prenos. Vsebina se prenaša v okvirjih:
 - Zakaj maskiramo podatke?
 - Preprečimo napade (npr. cache poisoning)

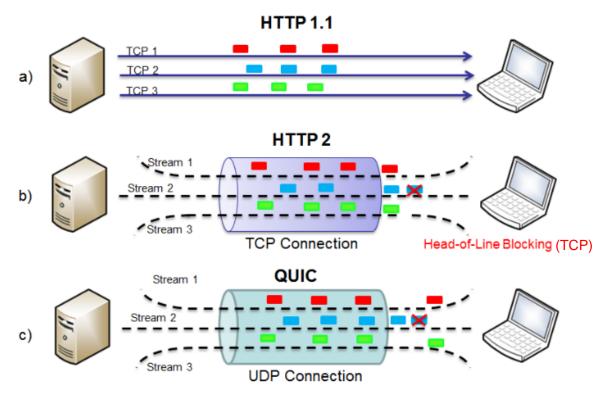
Websockets ali HTTP/2.0

- Zaenkrat komplementarna, WS ima manj informacij v glavi ovkirjev
- Uporaba knjižnic: gRPC (HTTP/2.0) ali Socket.IO, Deepstream.IO (WS)
- Full-stack ogrodja: Meteor
- Realno časovne NoSQL baze: RethinkDB

		WebSocket
	HTTP/2	
Headers	Compressed (HPACK)	None
Binary	Yes	Binary or Textual
Multiplexing	Yes	Yes
Prioritization	Yes	No
Compression	Yes	Yes
Direction	Client/Server + Server Push	Bidirectional
Full-duplex	Yes	Yes

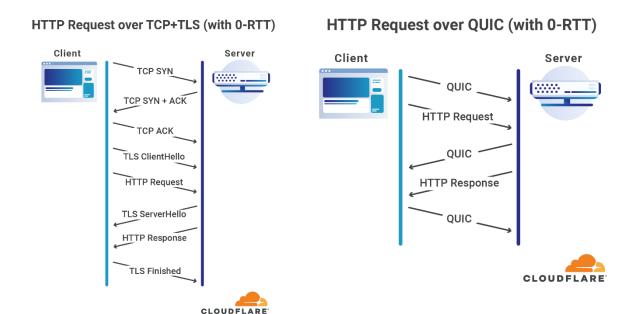
QUIC

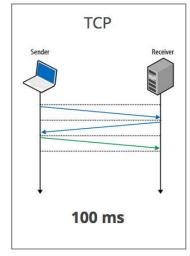
- Novi protokol od Googla (2012+), še hitrejši od HTTP/2, integracija v HTTP/3
- Multipleksiranje preko UDP, reduciranje TCP head-of-line (HOL) blokiranja, kjer se izgubljeni paketki morajo nadomestit

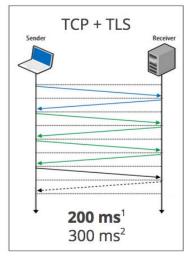

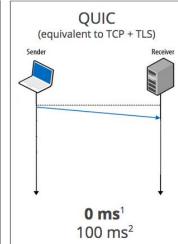
QUIC

Reduciranje RTT (Round-trip-delay) pri TLS z združevanjem TCP+TLS handshake

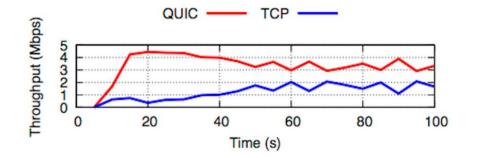

QUIC

- Vedno imamo TLS šifriranje
- Performansa:

Scenario	Flow	Avg. throughput (std. dev.)
QUIC vs. TCP	QUIC	2.71 (0.46)
	TCP	1.62 (1.27)
	QUIC	2.8 (1.16)
QUIC vs. TCPx2	TCP 1	0.7 (0.21)
	TCP 2	0.96 (0.3)
	QUIC	2.75 (1.2)
	TCP 1	0.45 (0.14)
QUIC vs. TCPx4	TCP 2	0.36 (0.09)
	TCP 3	0.41 (0.11)
	TCP 4	0.45 (0.13)

- Aktivacija v Chromu?
 - chrome://flags/ , ctrl+f "Experimental QUIC protocol"
- Preverimo: https://www.http3check.net/

Dobre prakse skalabilnosti

- Za statične strani je priporočljiva uporaba samodejnih strenižkov (nginx)
 - Load balancing na TCP nivoju
 - Predpomnenje
- Dinamične strani: RESTful aplikacije (npr. z node.js)
 - Load balancing na HTTP nivoju (ni primerno za poizvedbene nize query strings)
 - Predpomnenje
- Če želimo **performanso** lahko zahtevnejše backend operacije prevedemo v strojno kodo
- Ali želimo nižjo latenco ali visoko prepustnost?
- Ne pozabit na **varnostne vidike** in sinhronizacijo strežnikov (npr. podatkovne baze na večih strežnikih)
- Preverimo kakšen tehnološki sklad drugi uporabljajo ? https://builtwith.com/ https://stackshare.io/stacks